

Фінансується
Європейським
Союзом

Правовий бюлетень Данської ради у справах біженців (DRC) | Випуск 97: 1 Серпня – 31 Серпня 2023

1. Кабінет Міністрів визначив порядок створення Рад з питань ВПО

4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив [Постанову №812](#), якою затвердив типове положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Кабінет Міністрів рекомендував утворити відповідні Ради до 1 вересня 2023 року. Ради з питань ВПО створюються на обласному та районному рівнях як консультативно-дорадчі органи, що відкриває шлях до участі ВПО у формуванні та реалізації регіональної політики. Сфера діяльності Ради включає наступні напрямки:

- Захист прав ВПО:
 - Реалізація громадянських та політичних прав ВПО;
 - Залучення ВПО до процесу розробки та реалізації нормативно-правових актів;
 - Захист прав та інтересів ВПО у сфері соціального захисту, забезпечення житлом та працевлаштування, психосоціальної, медичної та правової допомоги та інших питань.
- Розвиток законодавчої бази:
 - Ініціювання розробки нових та внесення змін до чинних нормативно-правових актів у сфері захисту прав та інтересів ВПО;
 - Сприяння впровадженню нормативно-правових актів.
- Співпраця на рівні громади:
 - Нагляд за міжсекторальним співробітництвом;
 - Моніторинг імплементації законодавства органами місцевого самоврядування.
- Інтеграція:
 - Сприяння адаптації та інтеграції ВПО;
 - Надання підтримки суб'єктам господарювання, які перемістили свої виробничі потужності та активи;
 - Сприяння залученню ВПО до вирішення проблем громади;
 - Розвиток державно-приватного партнерства для адаптації та інтеграції ВПО;

- Сприяння залученню вітчизняних та іноземних інвесторів, громадських та міжнародних об'єднань для розвитку інфраструктури та спроможності громад;
- Дотримання принципів гендерної рівності для сприяння соціальній згуртованості, зниження напруженості та ризиків виникнення конфліктів між громадою та ВПО.

2. Кабінет Міністрів запустив пілотний проект з виплати пенсій за кордоном через Укрпошту

11 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України підписав [Постанову №842](#), якою запровадив пілотний проект з виплати пенсій та грошової допомоги через міжнародні поштові перекази Укрпошти.

Виплати будуть здійснюватися одержувачам, які наразі перебувають під тимчасовим захистом за кордоном.

Термін дії цього проекту охоплює період дії воєнного стану плюс шість місяців після його закінчення або скасування, але не більше двох років з дня набрання чинності зазначеним Указом.

Пенсіонери можуть надіслати Укрпоштою заявку в [паперовому вигляді](#) або заповнити [електронну форму](#).

Заявник не зобов'язаний надавати жодних документальних підтверджень факту тимчасового проживання за адресою, зазначеною в заяві.

Укрпошта конвертує суму виплати в іноземну валюту за курсом Укрпошти, що діє на день переказу.

Зверніть увагу: Якщо пенсія нараховується через Укрпошту, але одержувач не з'являється за грошовими коштами понад шість місяців, виплата пенсії призупиняється. У такому випадку пенсіонер має спочатку звернутися до Пенсійного фонду із заявою про поновлення виплат. Після відновлення виплат можливо взяти участь в пілотному проекті.

3. Кабінет Міністрів розробив порядок реєстрації місця проживання / перебування для осіб, які проживають на НПУТ

Довідка: Чинна процедура зміни місця проживання вимагає зняття з попереднього місця реєстрації за складною процедурою. Процедура ще більше ускладнилася через воєнний стан, який додав нові практичні та юридичні перешкоди, включаючи обмеження права на вибір місця проживання.

Подальші зміни: 4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №820](#), яка регулює порядок реєстрації місця проживання на територіях, де ведуться активні бойові дії, або на непідконтрольних уряду територіях (НПУТ). Дитина може бути зареєстрована за заявою одного з батьків, з яким вона проживає.

Зміни надали можливість особам з НПУТ декларувати/реєструвати своє місце проживання без зняття з реєстрації попереднього місця проживання.

Для реєстрації дитини на НПУТ можуть знадобитися наступні документи:

- документ, що підтверджує право на проживання за адресою, розташованою на НПУТ, або відомості з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про таке житло, або
- інформація про адресу задекларованого/зареєстрованого місця проживання одного з батьків.

Реєстрація місця проживання особи на НПУТ здійснюється безкоштовно.

4. Кабінет Міністрів спростив надання допомоги на проживання сім'ям ВПО

31 липня 2023 року Кабінет Міністрів України ухвалив [Постанову №789](#), яка спрощує надання допомоги сім'ям ВПО. Згідно зі змінами, заяву може подати уповноважений член сім'ї за всіх. Раніше ВПО повинні були звертатися за виплатами особисто. Тепер виплати будуть призначатися одразу на всю сім'ю.

Починаючи з 1 листопада 2023 року, допомога

- призначатиметься на шість місяців
- починається з місяця звернення, незалежно від дати такого звернення
- розраховується виходячи зі складу сім'ї
- вся сума допомоги перераховується на банківський рахунок уповноваженого члена сім'ї.

Розмір грошової допомоги залишається незмінним:

- для осіб з інвалідністю та дітей – 3000 грн;
- для інших осіб – 2000 гривень.

Для цілей розрахунків поняття "сім'я" включає наступних членів:

- чоловік, дружина, діти, прийомні діти;
- діти з інвалідністю після досягнення 18 років, особи з інвалідністю з дитинства I та II групи або особи з інвалідністю I групи, які проживають разом з батьками; непрацездатні батьки чоловіка та дружини, які проживають разом з ними і перебувають на їх утриманні у зв'язку з відсутністю власних доходів;
- особа, яка проживає разом з одинокою особою з інвалідністю I групи та доглядає за нею;
- жінка та чоловік, які не перебувають у шлюбі, але проживають однією сім'єю і мають спільних дітей, та/або особи, які в судовому порядку встановили факт проживання однією сім'єю.

Примітка: Допомога ВПО не призначається, якщо на дату звернення така особа перебуває за кордоном понад 30 календарних днів поспіль.

5. Роботодавці мають право на відшкодування витрат, пов'язаних із облаштуванням робочих місць для осіб з інвалідністю

22 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №893](#), яка дозволяє роботодавцям отримувати компенсацію витрат, пов'язаних зі створенням робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю.

Компенсація виплачується за фактично понесені витрати і не може перевищувати

- для осіб з інвалідністю I групи¹ – 15-кратного розміру мінімальної заробітної плати²;
- для осіб з інвалідністю II групи – 10-кратного розміру мінімальної заробітної плати.

Для отримання компенсації роботодавець повинен подати заяву до центру зайнятості за місцем здійснення діяльності. Заява подається протягом 90 календарних днів з дня працевлаштування особи з інвалідністю.

Заява може бути подана

- у паперовій формі – особисто до центру зайнятості; або
- в електронній формі
 - через офіційний веб-сайт Державного центру зайнятості (за наявності технічної можливості);
 - засобами електронного зв'язку шляхом надсилання заяви з електронним підписом на підставі кваліфікованого сертифіката електронного підпису на офіційну електронну адресу відповідного центру зайнятості;
 - через портал "Дія" (за наявності технічної можливості).

Звертаємо увагу, що при поданні документів в електронній формі кожен документ (його копії або фотокопії) повинен бути підписаний електронним цифровим підписом.

6. Виплату одноразової допомоги особам, які безпосередньо постраждали внаслідок руйнування Каховської гідроелектростанції (ГЕС), продовжено до кінця жовтня

Довідка: Руйнування Каховської ГЕС 6 червня 2023 року призвело до підтоплення населених пунктів, розташованих нижче за течією, що спричинило нагальну потребу в евакуації та гуманітарній допомозі.³

¹ Існує 3 групи інвалідності. До групи I належать особи з найтяжчими захворюваннями, які не здатні до самообслуговування і потребують постійного стороннього нагляду, догляду або допомоги. До II групи належать особи зі стійкими, тяжкими функціональними порушеннями, але здатні до самообслуговування. До III групи належать особи зі стійкими функціональними розладами, але працездатні, які потребують соціальної допомоги та захисту.

² 6,700 грн станом на 1 січня 2023 року.

³ Див. інформацію підготовлену [Офісом ООН з координації гуманітарних питань №8](#)

Кабінет Міністрів України прийняв низку нормативно-правових актів з метою подолання наслідків руйнування Каховської ГЕС. Одним із таких заходів стало прийняття [Постанови №626](#), якою затверджено Порядок надання одноразової грошової допомоги постраждалим особам.⁴

Початково, термін звернення тривав до 31 серпня 2023 року (включно).

Подальші зміни: 8 серпня 2023 року Кабінет Міністрів прийняв [Постанову №825](#), якою продовжив на два місяці термін подання заяв на отримання одноразової грошової допомоги. Новий кінцевий термін подання заявки на отримання фінансової допомоги – 31 жовтня 2023 року (включно).

7. Кабінет Міністрів затвердив положення про одноразову виплату особам, які втратили врожай через руйнування Каховської ГЕС

Довідка: Близько 700 000 людей не мають належного доступу до питної води на підконтрольних та непідконтрольних уряду України територіях внаслідок руйнування Каховської ГЕС 6 червня 2023 року. Майже 600 000 гектарів сільськогосподарських земель залишаються без зрошення.⁵

Подальші зміни: 4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №807](#), якою встановив одноразову компенсацію особам, які втратили врожай через наслідки руйнування Каховської ГЕС.

Хто має право на отримання компенсації	Фізичні особи, які постраждали внаслідок руйнування Каховської ГЕС та мають у власності земельну ділянку для: <ul style="list-style-type: none">• ведення особистого селянського господарства та/або• будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд, та/або• індивідуального садівництва
Документ, що підтверджує право власності	<ul style="list-style-type: none">• витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно;• Державний акт на право приватної власності на земельну ділянку (у разі відсутності інформації про зареєстровані права на нерухоме майно).
Цільове призначення компенсації	Компенсація населенню за втрачений врожай
Розмір компенсації	3 318 грн. за кожну 0,01 га землі, але не більше: <ul style="list-style-type: none">• 0,2 га у Миколаївській області;• 0,3 га у Херсонській області

⁴ Див. [Правовий Бюлетень Данської Ради Випуск 95](#) для того, щоб дізнатися більше інформації щодо цього питання.

⁵ Див. інформацію підготовлену [Офісом ООН з координації гуманітарних питань №8](#)

8. Пенсіонерам з НПУТ дозволили поновлювати виплату пенсій дистанційно

Довідка: Відповідно до [Закону "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування"](#), виплата пенсії припиняється після 6 місяців її неотримання одержувачем. Після 24 лютого 2022 року багато пенсіонерів у східних областях втратили доступ до своїх банків, де вони отримували пенсію. Це безпосередньо призвело до численних випадків припинення виплат пенсіонерам з НПУТ після закінчення 6-місячного періоду (після 1 серпня 2022 року).

26 лютого 2022 року Кабінет Міністрів України зробив крок до вирішення цієї проблеми, прийнявши [Постанову №162](#). Постанова встановила додаткову можливість отримувати пенсії готівкою через державний банк "Ощадбанк" та державне підприємство поштового зв'язку "Укрпошта". Але це було можливо лише на підконтрольній уряду території.

Подальші зміни: 4 серпня 2023 року Кабінет Міністрів України прийняв [Постанову №806](#), якою доповнив ст. 4 Постанови №162. Зміни дозволили пенсіонерам підписувати заяву про відновлення виплат дистанційно через сервіси "Дія".

Хто має право звертатись про поновлення виплат	<ul style="list-style-type: none"> • особи, які проживають на територіях, де ведуться активні бойові дії, або на НПУТ, та • яким було припинено виплату пенсії з 1 серпня 2022 року.
Відновлення пенсійних виплат	Пенсійні виплати можуть бути відновлені за заявами про виплату пенсії на поточні рахунки в уповноважених банках
Як подати заяву	<p>Дистанційно, з використанням кваліфікованого електронного підпису "Дія.Підпис":</p> <ul style="list-style-type: none"> • за допомогою мобільного додатку Єдиного державного веб-порталу електронних послуг; • подати заяву про виплату пенсії на поточні рахунки в уповноважених банках; • подати заяву про поновлення виплати пенсії, отриманої через веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України.
Процедура ідентифікації	Процедура подання заяви також включає ідентифікацію шляхом проведення відеоконференції відповідно до законодавства у сфері електронних довірчих послуг, під час якої пред'являються документи, що посвідчують особу.
Строки	Ці зміни будуть чинними під час дії воєнного стану та протягом трьох місяців, що настають за місяцем, в якому його буде скасований або припинено.

Інші зміни

1. Кабінет Міністрів України затвердив виділення 1,3 млн грн для надання одноразової допомоги сім'ї волонтера, смерть якого настала під час надання волонтерської допомоги ([Розпорядження №748-р](#) від 25 серпня 2023 р.)
2. Удосконалено Порядок здійснення моніторингу надання соціальної допомоги та послуг ([Постанова №873](#) від 19 серпня 2023 р.)
3. Послуга "єМалятко" успішно пройшла пілотну фазу та повноцінно запрацювала ([Постанова №863](#) від 11 серпня 2023 р.)

Цей правовий бюлетень розроблений завдяки фінансовій підтримці у рамках цивільного захисту та гуманітарної допомоги Європейського Союзу.

Деякі терміни, що використовуються у цьому документі, взяті із законопроектів або чинного законодавства. Відповідальність за зміст бюлетеня несуть виключно автори. Погляди, висловлені в цьому документі, жодним чином не повинні сприйматися як відображення офіційної позиції Європейського Союзу чи Данської ради у справах біженців (DRC). Ні Європейська Комісія, ні DRC не несуть відповідальності за будь-яке використання інформації, що міститься в ньому.